

Տարեկան 10 ռուբլի, վեց ամիսը՝ 6 ռուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ռ. 50 կ. ամիսը՝ 1 ռ., հատուկ՝ 5 կոպեկ: Բաժանորդ գրեւում են թիֆլիսում միակից խմբագրատանը:

Խմբագրութեան հասցեն՝ Тифли. Редакция «Нор-Дар» կամ Tiflis. Rédaction «Nor-Dar»:

Խմբագրատանը բաց է ամեն օր (բացի առիթներէն) ժամը 9-է մինչև 2-ը: Ծայրագործութիւնները ընդունում են ամեն լիցուսներով: Ծայրագործութիւնները ըստին 2 կ. րեկամներէ համար կրկնապատկէ:

ՔԵՂԱՎԵՐՈՐԻ-ԳՐԱԿԱՆԱՆՈՒՄ

ՆՈՐ-ԴԱՐ

ԱՄԵՆՈՐԵԱՅ ԹԵՐԹԸ
ԹԻՓԼԻՍԻՆ

ՆՆԻՍՅԱՆ 1889 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

(Վեցերորդ տարի)

Հրատարակում է նոյն դիրքով և ծրագրով

Խմբագրութիւնը ստանում է և սեպհական հեռագրերն

Տարեկան գինն է 10 ռուբլի, վեց ամիսանը՝ 6 ռուբլի, հատուկ՝ 5 կոպ. Եւրոպայի, Թիւրքիայի, Ամերիկայի և այլ հեռաւոր երկիրներէ բաժանորդները վճարում են տարեկան 30 ֆրանկ:

Բաժանորդ են գրեւում իւրաքանչիւր ամիս 1-ից միայն: Թիֆլիսում բաժանորդ են գրեւում Ֆրիդլանդ «Նոր-Դար»-ի խմբագրատանը:

Խմբագրատանը գտնուում է Բարոնսկայա փողոցում, պոստ-հեռագրատան դէմ, տուն № 12:

Օտար քաղաքներից դիմում են խմբագրութեան՝ Тифли. редакция «Нор-Дар» կամ Tiflis (Caucase) Rédaction du journal «Nor-Dar»:

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ ՍՊԱՆՈՒՄ ՍՊԱՆՈՒՄՆԱՆ:

ԲՈՂԱՆԳՈՒԹԻՒՆ

Առաջարկում եմ. — Երջհերցոգ Բոլգոֆը և աստիական թագաւորանիւնը:

«Նոր-Դար»-ի հեռագրի մասին: Բարոն Կոպի. — Լուրի: Մատենադարան:

Թիֆլիսի քաղաքի մասին. — Զարաթաշտ: Բարոն Բաթիստ: Նամակ Ստիփակայից. — Աւար:

Բաղադրական. — Բաղադրական լուրի: Խմբագրութիւնը:

Տեղեկատուութիւնը: Յայտարարութիւններ:

Թիֆլիս, 25 յունվարի 1889.

ԵՐԶԷՐԻՍԻՆ ԲՈՂԱՆԳՈՒՄ ԵՒ ԱՄԵՆՈՐԵԱՅ ԲՈՂԱՆԳՈՒՄ ԲՈՂԱՆԳՈՒՄ ԲՈՂԱՆԳՈՒՄ:

Վերջին հեռագրերը մեծ մասամբ վերաբերում են աստիական թագաւորանիւնը երջհերցոգ Բոլգոֆին: Աւստրիական թագաւորանիւնը յանկարծակի մահուան հեռագրեր հաղորդելու օրը մենք հրատարակեցինք նրա մասին և մի յօդուած: Այդ յօդուածի մէջ աստիական կայսր Փրանց-Յօզեֆի եղբոր, Մեքսիկայի հանգուցեալ կայսր Մաքսիմիլիանի մասին խօսելով, նրա ամուսնու անունը սլաւաւամբ Մատիլդա էինք անուանել, այնինչ ռուսերը Շարլոտա է:

Այդ յօդուածի մէջ երջհերցոգ Բոլգոֆի վերաբերութեամբ տեղեկութիւնները կամենում ենք այժմս մի քանի մանրամասնութիւններով լրացնել:

Երջհերցոգ Բոլգոֆը կայսր Փրանց-Յօզեֆի երկրորդ զաւակն է և միակ տղայ ժառանգը, որովհետեւ առաջին զաւակը աղջիկ է՝ երջհերցոգուհի Գիզէլան, որ ծնունել է 1856-ին, ինչպէս և երրորդ զաւակը՝ երջհերցոգուհի Մալի, որ ծնունել է 1868-ին:

Թագաւորանիւնը Բոլգոֆը ծը-

րութեամբ թագաւորանիւնը կը լինի — Փրանց-Յօզեֆի երկրորդ եղբայրը՝ Կարլ-Լիւդվիգը:

Բայց հաւանական է, որ այս վերջինս իւր կողմից հրաժարուի թագաւորանիւնը լինելուց իւր անդրանիկ որդու՝ երջհերցոգ Փրանցի օգտին:

Հաւանական է ասում ենք նրա համար, որովհետեւ Կարլ-Լիւդվիգը երեք տարով փոքր լինելով Փրանց-Յօզեֆից, կարող է նրանից առաջ մեռնել, այդ դէպքում թագաւորանիւնը իւր որդին չի լինի, այլ իւր փոքր եղբայրը՝ Լիւդվիգ-Վիկտորը:

Այժմուանից իւր որդու օգտին հրաժարուելով թագաւորանիւնը իրաւունքներէ, Կարլ-Լիւդվիգը աստիական-կայսերական զաւիթ երկար ժամանակով ապահովուում է իւր ժառանգների համար:

Արդէն քանի օր է անցել, որ տարաբախտ էրջհերցոգ Բոլգոֆը կնքեց իւր երկրաւոր անձնասպանութեամբ և խորը և ճշմարիտ սուգի մէջ ձգեց Աւստրիային, այնու ամենանիւ գեռ յայտնի չեն աշխարհին այն շարժառիթները, որոնք ստիպեցին երջհերցոգ Բոլգոֆին վերջ տալու իւր երկաւոր կեանքին:

ՀԵՌԱԳՈՒՄՆԵՐ

ՀՆՈՒՄ-ԳՈՒՄ-Ի

ՀԻՄՆԻՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԵՏԵՐԲՈՐԻՒՄ, 23 յունվար. — «Новое Время»-ն հաղորդում է որպէս լուր, որ Պետերբուրգում անգլիական դեսպան Մորիէրը թողնելու է իւր պաշտօնը:

Ինչպէս լուում է, մօտերքս Բերլին եկող Մորիէրի արտակարգ դեսպանութիւնը մտադիր է Պետերբուրգ և Մոսկովա էլ այցելելու:

ՎԵՆՆԱ. — Ինչպէս լուում է, երջհերցոգ Բոլգոֆի բարեկամ Ուէլսի պրինցը պէտք է մասնաւոր կերպով ներկայ գտնուի թագաւորանիւնը:

Ասում են, որ պրինցես Ստեֆանին իւր ծնողներէ հետ ուղևորելու է Բրիտանի, ուր էլ, գուցէ, երկար ժամանակով կը մնայ:

Երջհերցոգ Բոլգոֆի թաղուանից յետոյ, աստիական արքունիքը բնակութեան համար Պետս է տեղափոխուելու:

Աւստրիական թագաւորանիւնը կեանքի վերջին վայրկեաններէ մասին տեղեկութիւնները պէտք է պաշտօնապէս հրատարակուին:

Թագաւորանիւնը կամեցաւ իր յօդուածից ծանր հիւանդացել է: Այստեղի դիտակ շրջաններում ոչինչ յայտնի չէ այն մասին, որ իբր թէ երջհերցոգ Կարլ-Լիւդվիգը զահագնացուած թագաւորանիւնից հրաժարուել է:

ՊԱՐԻՉ. — Միխայիլովսկին մէջ փոփոխութիւններ լինելու մասին

լուրերը գեռ էլի շարունակում են, մանաւանդ շատ խախտու է Ֆերուլի և Պետրալ միխայիլների գրութիւնը:

ՎԵՆՆԱ. — Գահաւորանիւնը թեան խնդիրը պաշտօնապէս թող տրուելու մասին ոչինչ յայտնի չէ գեռ ևս, որովհետեւ յայտնի ժամանակամիջոց կայ որոշուած հաւաստիանալու համար, թէ արդեօք յոյս չկայ, որ հանգուցեալը իւր մահից յետոյ ժառանգ կուենանայ:

Երջհերցոգուհի Ստեֆանիայի բացակայութիւնը Վեննայից, բաւական երկար կտէ: Նա դուրս չէ գալիս իւր սենեակից:

Այսօր ժողովրդին թող է տրուած մատչելու երջհերցոգ Բոլգոֆի մարմինն, որ դրուած է պալատական եկեղեցում: Ժողովուրդը խոնուած է մեծ բազմութեամբ: Շատ կանայք ուշադնաց եղան և նրանցից երեքը խոնուելու միջոցին մեռան:

ՊԱՐԻՉ. — Սենեան դատարանը վճռեց փակել Պանմայի ընկերութիւնը և Բրիտանիայի նշանակեց լիկվիդատոր:

ՎԵՆՆԱ, 24 յունվար. — Թագաւորանիւնը Բոլգոֆի դիակնահատութեան մանրամասն արձանագրութիւնը չպիտի հրատարակուի, այլ կայսերական տան արխիւն է տրուած:

ԲՈՂԱՆԳՈՒՄՆԵՐ. — «Nemzet» թերթում Իսկայը հրատարակել է թագաւորանիւնը Բոլգոֆի Ստեֆանին ուղղած հետեւեալ նամակը. «Ուղարկում իմ հրիտակին լաւելուածը: Աւարուցեք նրա իմաստի և երկու տարի առաջ, իմ ամուսնու համաձայնութեամբ, կազմուած հրիտակի համաձայն: Հօգնուեցի իմ աշխատութեան գրասենեակում ևս կայ մի փոքրիկ սեղան, սրա հետ եղած ոսկէ բանալիով բացեք արկղը. նրա մէջ կը գտնէք շարադրութիւններս: Ես պէտք է կեանքիցս անջատուիմ: Իմ կողմիցս ողջունեցեք ըլլող բարեկամներին և ծանօթներին և բաղաւոր եղեք: Թող Աստուած օրինէ մեր սիրելի հայրենիքը: Ձեր Բոլգոֆը»:

ՎԵՆՆԱ. — Մերանում կաթոլիկ դէկան Գլոցը հրաժարուեց հանգուցեալ երջհերցոգ Բոլգոֆի համար հոգեհանգիստ կատարել, այդ պատճառաբանելով նրանով, թէ գեռ համապատասխան կարգադրութիւն չէ ստացել եպիսկոպոսից:

ՊԱՐԻՉ. — Հասարակապետութեան նախագահ Կարոն ընդունեց արդարադատութեան միխայիլը Ֆերուլիի և նրա օգնական զը-Լայօրի հրաժարականները: Արդարադատութեան միխայիլը ներառուած է պատգամներ Պոմպիլի-Սէնը, որ արմատական կուսակցութեան է պատկանում:

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

ԲԱՆՈՒՄՆԵՐ. — մեղ գրում են. — Արդարաւոր փոփոխութիւն կ'ընդունուի Կարապետ Կարապետի թագաւորանիւնը: Բացի այդ, հանգուցեալ Կարապետ Կարապետից իւր Աղլաւ եղած ժամանակը, 10,000 ռ. է տուել Աղլաւու եկեղեցի շինելու համար: Ասում են, որ կիսատ է եկեղեցին: Կար. Կարապետ Կարապետի թագաւորանիւնը պատարագին զամբանական խօսեց, որ

ծանօթ լինելով, կարող ենք այդ յօդուածագիր պարմներին յայտնել, որ լաւ կանխիկ էին նախ մօտ ծանօթանալին գործի գրութեանը: Թիֆլիսում ամենալաւ տեսակի, Շահկիրանսկի գործարանից գուրս եկած, նաւթի վաճառու է 90 կ. մինչև մէկ ռ. ոչ աւել: Այդ գինը, ըստ յօդուածագիրների, շատ թանկ է թիֆլիսում: Բայց թող իմանան այդ պարմները և միևեռ ժամանակ զարմանան, որ հինգ իրենց նաւթավաճառներին էլ նոյն գինն է նստում, ինչ գնով որ վաճառում են և դու երբեք էլ չես ևս անում: Աւարացուցութեան համար առաջ բերեց հայրենիքը, Բաղուած մեծ քանակութեամբ նաւթը ծախուած է պուրը 40 կ., աղիկին տալիս են պուրին 40 կ., Բաղուցի մինչև թիֆլիս ճանապարհաւորս պուրը նստում է 12 1/2 կ. — ուրինքին թիֆլիսում նաւթի պուրը արդէնում է 92 1/2 կ., այն ինչ ծախուած է շատ անգամ 90 կ. և երբեք էլ մինչև 1 ռ. Կարծում ենք, որ այդպէսով վատ աւելի շատ է լինում, քան թէ օգուտ: Արեւին էլ ինչու են արանջում պարս յօդուածագիրները: Ինչ քան պէտք է լինի, որ իրենց տեսած դիպի գեռ աւելի էլ լինի չ, ծախուած նաւթը, որովհետեւ թիֆլիսում մեծ քանակութեամբ մեր նաւթ վաճառողների մէջ արմատացած լինելով անաւելի մըրցում, ամեն մէկն աշխատում է միւսինքնի ջգրու նաւթը պակաս գնով, մինչև անգամ վատով ծախել, միայն թէ միւսներին էլ չվատած լինի: Իսկ ինչ էլ Կար. Կար. մէկ-երկու օրով, թանկանում է նաւթը, դու պատճառն այն է, որ թիֆլիսում նաւթի պաշար կամ պակաս է լինում, կամ ճանապարհներն են լինում փչացած, կամ Բաղուած նաւթի գինը խանկար թարգմանում է և այլն:

ՏԱԹԵՐԻՑ. — մեղ գրում են, որ Ա. Վ. Համադապետից վերադարձել է իւր դէպի Բաղու արած ուղևորութիւնից, ուր գնացել էր Տաթևի վանքի վերադարձեան համար փող հաւաքելու: Ինչպէս երևում է արդ, Հայրը լաւ ընդունելութիւն է գտել Բաղուում: Նրան օգնել են և գեռ էլ խոստացել են օգնել հարկաւոր դիպուածում:

«Արարատ»-ի մէջ կարդում ենք, որ Ա. Կարապետը թող է տուել իշխանուհի Նիկոլային Լոու-Միլիթանին իւր հաշուով ծոծկան գիւղում եկեղեցի կառուցանել, ներքին գործերի միխայիլով թեան հաստատած մակարդակի համաձայն:

ՇՈՒՇՈՒՑ. — Յունվարի 17-ին կատարեցին Կարապետ Կարապետիցի թագաւորանիւնը, խոռո լազմութեան ներկայութեամբ: Հանդուցեալը այրի կինը, իւր ամուսնու յիշատակը անմահանկու համար 100 ռ. տուել է արդարացի դարմանոցին, 100 ռ. օրիորդաց ուսումնարանին, 50 ռ. քաղաքի Բաղու. Դնի. ճիւղին, 50 ռ. քաղաքի կուսանաց միաստանին, 50 ռ. Կարապետի վերադարձեան, Բացի այդ, հանգուցեալ Կարապետ Կարապետից իւր Աղլաւ եղած ժամանակը, 10,000 ռ. է տուել Աղլաւու եկեղեցի շինելու համար: Ասում են, որ կիսատ է եկեղեցին: Կար. Կարապետ Կարապետի թագաւորանիւնը պատարագին զամբանական խօսեց, որ

մեծ անպարտաւորութիւն թողնելու Այս գամբանականի համար, երկուստեքնորոշուած են մի ընծայ տալ տէր հօրը, բայց այդ մի չորհրդակցութեան նամակն ուղղուած ուղարկել Գ. արք-եպիսկոպոս Սաղիմեանցին, որ իրենց համար արժանաւոր քանակայ է ձեռնադրելը։

—Յունիստի 20-ին Հաղորդութեան Թաղարի գիւղից երկու մարդ գալով Շուշի, պատմեցին հետեւի դէպքը։ Երկուքնորոշուած են Հաղորդութիւն եկեղեցին, այնտեղ տեսնում է ձեռնադրութիւն, և աւելի արժանիք ունեցող ձեռնադրութիւն ուղղուած է վերջինի։ Այսպէս տարի Շուշիում ձեռնադրութեան արդ. Արարական քանակայ Աղաբանցը չի թողնում վերջինի։

Իսկուհի Ա. ինքն ձեռնադրութեան է, 5 օր անդին մնում է, յետոյ պատուիրում է, որ մեղայ գալ՝ որ փրկուի եւ տալ։

Ներկայումս լրագրութեան էջերը լիքն են հանդուցեալ կոմս Լուսին-Ալեքեանի մահուան տոթիւն եղող պատրաստութիւնների նկարագիրներով և ներքին դրութիւններով թաղանթի ժամանակի մասին Հանդուցեալի դազողը, ինչպէս յայտնի է, դուրս է եկել Մարտիկի Պաւլէ և ընկ. Միսիրեանի չորհրդակցութեան համար, որ կանգ է առնել չորհրդակցութեան ընդունելութիւնն է եղել համաձայն որոշեալ կարգերի, որոնք կան բարձրագոյն անձնակազմի համար, թանգարանի արձակելը զորակներ խոնարհեցնել ի նշան սգի։

Այս բոլորն է եղել և Յունիստի 23-ին հանդուցեալի մարմինը համար է Բաթում, որ հայ հոգեւորականութիւնը դիմաւորելով նրան, տանում է հայոց եկեղեցին, որի և կը մնայ, մինչև որ հանդուցեալի որդին կը հասնի Բաթում, որ սկիւրութեան պատմաբանով եւ մնային։

Թիֆլիսումն են այդչին մի քանի քաղաքներից — Բաղուրից, Ախալցխայից, Գանձակից, Գորուց և այլ քաղաքներից պատմաբաններ, պատրաստուած են և ստացուել են պատմիչ, փոփոխութեան քաղաքներից — Ներսիսից, Գեորգիից, Վարդանից, Բաղուրից և այլն։ Իսկ դազողի վրայ դրած է արդէն Մարտիկի հայերի կողմից դրած պատկեր։

Ասում են, որ թաղումը տեղի կունենայ առաջինը կիրակի օրը, յունիստի 27-ին։

ԱՊՐԱՆԻՍՏԻՍՏԻՍՏԻՍ. — Թէ հայոց և թէ հուսից լրագրութեան կապում էինք, որ իրեն թէ Արամայիսի իսկաւորացիները ստանում է։ Այդ սխալ է, ընդհանրապէս միշտ լրագրութեան և այժմ էլ լրագրութեան մի քանի օր չեղանար չլուրս եկաւ։ Արամայիսից, այդ այն պատճառով էր, որ Արամայիսից իսկաւորացիները ստանել էր։ Արամայիսից իսկաւորացիները կամեցանք զանազանութեան էին զօրով տեղի ստանալ զայն տար Զգիտեմ ինչպէս պարան հակապատկերներ ունի մեր թշուառ։ Արամայիսից, նոյն իսկ պատմիչ չորհրդակցութեան միջոցով որ տեղին նախահանգիստը միշտ լրագրութեան է եղել, մեզ հանդիպեցաւ, այլ մեր պատու բերին ցամաքով, իսկ այստեղից էլ ուղարկեցին Մարտիկից պատու ինչ ասել կուզէ, որ այս ամենը լրագրութեան ներկայումս մէջ է, գնում ժողովրդին, պէտք է յուսալ, որ այսպիսի սխալները չառ զին պատահել։

Մեզ գրում են. — Կարգաւորով պատմական Եւրոպայի վեցերորդ հա-

մարի Եւրոպայի առաջակազմութեան մասին խորագրով առաջնորդող յօդուածը, չնայ կարող նկատել, որ դրա գուտ համարութեան ակամայ հանդիսատեսն էր լինում ամեն օր։ Սակայն այդ յօդուածի ընթերցումից յետոյ, հետաքրքրուեցանք մօտից ծանոթանալու Հաւաքարի երկու վրացի-հայերի խանութների առողջական դրութեան հետ։ Այդ երկու հայերի խանութների կեդրոնը դրութեան մէջ։ Մի տեղ խոր ծածկուած էր շատ կեղտոտ ցնցոտիներով, դազողի վրայ, որտեղ հայ են պատրաստում թիւերը համար, քնած էր մի ծեր բանող հայերի կեղտոտ շորերով։ Իսկ ինչ միւս խանութին է վերջինի. ձեռնադրութեան կողմից — զաւրալի բան էր. այնտեղ թիւերի մէջ թափ էին ապիւս մի ձեպի ձեռքակեղծները։ ջրի կարասը դարձել էր զարկելի, կարասը թէ ներսից և թէ դրսից ծածկուած էր մի մասի հաստութիւն ունեցող կեղտի թանձր կեղտով։

Նրանք քաղաքի մարտիկեան վրայ հակելը աւելորդ բան է համարում մեր քաղաքի ինքնակազմութեան ներկայացուցիչների համար։

ՅՈՒՆԻՍՏԻՍ. — Ամառ սովորականից շուտ հիւր եկաւ մեզ մօտ. նրա խոտութեան պատճառով, ամեն բան կիսատ է մնացած։ Ինչպէս երկրագործը ինչ անէ, ում աղաչէ, որ իւր կարիքը լրացնել կարողանայ, աշխատողի դուրս չլինի, արհեստ չլինի. ուր չորին ունի ինչպէս աղաչէ, ջրադաշնակը ստանում են. թէ ալ իւր ունի ինչպէս թիւ, փայտն է հատել. տաւար ու ոչնիւր տանն է մնացել ալափն է հատել. գիւղացին ձեռք ծոցումը, գլուխը քրտնելով ան է քալում. կենդանիները դաշնել (լլաղել) են, ապագան աւելի վատ է գուշակուած։

Այսպիսի մեծ ձմեռ. ծերերն անգամ չեն տեսել։ Զիւր ծածկած է ամեն տեղ. տա ի հարկէ աշնանացանին մեծ օգուտ է, բայց ծառերը ձիւնի ծանրութիւնից ջարդաւորուեցան, ինչպէս ասում են, ճղեւորները եղան, իսկ թիւերը ձիւնի տակ դեռ կորած են։ Հեռագիտել ցուրտը մեղմանում է. Հազ շատ կայ, բայց այնքան վրասակար չէ. Մեր բոլոր հիւանդներն քաղցի բերաններին են թողնում. տարին մի անգամ հիւր է գալիս ծաղիկ կարողը, բայց այն էլ ոչ զքեզի չէ տալիս։ Մարտիկ ընկած որդու մայրը կրակին, ճրագին ձեռք չի տալ չի հանգցնել, բան չի չինել, որ հրեշտակը չիսովի և տղան աղաւթուի։

Արդիւսի Գիւղարանական Ընկերութիւնը մեզ խնդրում է հրատարակել։ Կովկասի Գիւղարանական Ընկերութեան պ. պ. անդամները հրաւիրում են հերթական ժողովի, որ կայանալու է հինգշաբթի, յունիստի 26-ին, երեկոյեան ժամը 7 1/2-ին։

Պարագմուտի առարկաներն են։

Ա. Ընթերցանի գործեր։

Բ. Թարգմանի միջոց և օրվում Fuckeri հիւանդութիւնների առաջն առնելու համար կազմուած յանձնաժողովի զեկուցումը։

Գ. Իսկական անգամ պ. Թարգմանիցի գեկուցումը Եւրոպայի տեսակների և ստորաբաժինների մասին։ Գլխաւորապէս կովկասեան մեղուն ուրիշ մեղունների մօտ. անհրաժեշտ է արդեւք Արդիւսի հիւանդութեան տարածել միւրապահութիւնը։

Կարգ են ներկայ լինել և կողմնակի մարդիկ։

ՇՈՒՆԻՍՏԻՍ. — Գործիքին ու առաջակութիւնը խիստ տարածուած է Շուշի-Երևանի շրջակայ բոլոր գիւղերում, մանաւորապէս այն գիւղերում, որտեղ անտառների մէջ են գտնուած Շուշի-Երևանի շրջակայ հարաւ գտնուած անտառներ։

ըր ինքն ձեռնադրութեան առաջնորդութեան տեղ են։ Առհասարակ Լուսին կողմերը գէշը մանածելու սովորութիւն չկայ, եղածն էլ չին ձեռն է. բայց այդ անտառներում ընտելիներն ունին ամեն տեսակ գէշը — այնպիսի, ասորական։

Մի օրինակ. վարդապետից Թաղուս Ասրեանցը, ահա լրանում է մէկ ամիս, որ չէ վերադարձել իւր հայրենիքը. նա անհետացել է վերջինից առատուի մէջ Ուշիքի լեռան կողմում տեղը։ Բայց ինչու անհետ է արդիւնքը դեռ պատահում են նրա վերադարձին։ Թաղուսը մարտիկը կենդանիներ առած հետք, տանում է Թիֆլիս վաճառում։ Ինչպէս ասում են, մօտ 300—400 լուրի կազմելով, իւր դրացի հարեանների հետ վերադառնում է գիւղ. ձեռնադրութեան մի գիւղի միտմին մնում են Շուշի-Երևան, երկուքն օրը նոյն մարդկանց հետ գնում են և կէտրին հանգստանում։ Ուշիքի լեռան կողմում տեղը, որ մի անտառ է և կեղտոտ է աւազաններից Թաղուսը մի ընկերով հետ առաջ է ընկնում և շարունակում է ձեռնադրութեան մինչև օրը դեռ էլի չարունակում է. նրան ոչ կենդանի են գրտնում և ոչ մեռած։

ԻՄՔՈՒՄԻՍ. — Այսօր, յունի. 19-ին, առաւօտեան ժամը 7 1/2-ին մարտիկի գնացքը Գորուսից գէշի վակցալ գալու ծաւանակ, կայարանի կողմից, միևնոյն գծով գալիս է ապրանքակիր գնացքը, բարձած աւազով. կայարանից երկուքն անակի առաջ երկու գնացքները հանդիպում են միմեանց։ Վերջին գնացքի չորհուրդներն առաջինից լինելով և այն բարձած, ոչինչ վնաս չէ կրել. այն ինչ մարտիկի գնացքի բոլոր վագոնները փչուել և դրծից դուրս էին թափուել։ Մարտիկից ոչինչ դժբաղդութիւն չէ պատահել։ Պատահած դժբաղդութեան պատճառով պատմիչն գնացքն այսօր դուրս գնաց գէշի Թիֆլիս ցերեկուայ ժամը 12-ին։

Նոր-Դար-ին թղթակցողներից խնդրում ենք հետեւել. Թերթի ուղղադրութեանը, որպէս զի խմբագրութիւնն աւելորդ նեղութիւն չլի ուղղելով նախաձեռնութիւն մէջ և ուղղադրութեան սխալները կամ աւելորդութիւնները։

Նոյնպէս խնդրում ենք պատահական այն թղթակցողներից, որոնք զրկու հրմուս չեն, թողնեն նկարագրական ձեռքը և աշխատեն կարելոյն չափ քիչ բառերով միմյանի եղելութիւնը հաղորդելու։

ՇՈՒՆԻՍ. — Անցեալները, քաղաքիս բանտում, մի թուրք, որ սիբիր պէտք է ուղարկուէր, վերցնում է ածելին, և նոյն բանտում բանտարկուած իւր թշնամի քնած թուրքի գլուխը կտրում. բանտը խուզարկելուց բաւական թուով ածելիներ և սուրեր են գտնուած։

— 88 թուի դեկտեմբերի 17-ին Բարդաւի մի հայ զինակցի հիւանդ գալիս է Շուշիում մեռնում։ Թաղուսը յետոյ գեկուցում էր 23-ին հանդուցեալի դիմակին փեսան կաթնածաղիկ է լինում։ Գեորգի քոյրերը սկսում են պատեղ այնտեղ տարածել, իւր թէ՛ դեռ իրենց եղբոր սիրտը ողջ է, աչքը ասնք վրայ է, դուրս համար է իրենց փեսան հանկարծանա՛հ եղել. այս ասելով 3 լուրի են տալիս միմար վարձում, որը դերեզմանը փորում է, մեռելի գլուխը կտրում, սիրտը ճղում, որպէս զի այլ ևս մեռնող չը լինի։

— Տարալի Խաչանի ֆէլիթոմը ձեռքից-ձեռք է խլում. խորհուրդ կտայինք պարտնեղներ, որ իրենք փող ուղարկէին և Եւրոպայի ստանալին կարգային և ոչ թէ՛ արան-նրան խնդրելով կարգային։

ՄԱՏԵՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Ստացանք եղիպտոսի Ալեքսանդրիա քաղաքում հրատարակուող «Նեղոս» շաբաթականի թիւի առաջին տարուայ առաջին համարը։ Ի հարկէ դժուար է այդ առաջին համարից դատել թերթի մասին, մանաւորապէս որ պարբերական թերթի զործին մինչև կանոնաւոր ընթացք ստալը, կան լրագրական մեծ դժուարութիւններ, նամանաւոր է թէ՛ գործին ձեռնարկողները ու է լրագրի հրատարակութեան մէջ յայտնի դերը, չին խաղացել։ Առաջին համարն, ընդհանրապէս աննպաստ ապագայութիւն է գործում ընթերցողի վրայ իւր բովանդակութեան աղքատութեամբ. շաբաթականի կազմուած է չորս մեծ, օրաթերթի նմանոյ, երեսներէից։ Առաջին երեսն համարեա սովորական է լցնած է թերթի նպատակը պարզող յօդուածով։ Բ. երեսում կայ մի ֆէլիթոմը «Հաղաթ» և մէկ երեսներ «Նախադրութիւն» գծի տակ գրած, իսկ վերջին «Ազգային» խորագրի տակ «Անտեղի սխալ մը» յօդուած. յետոյ կան մի քանի լուրեր քաղած ուրիշ թերթից, տեղական լուրեր, մի ոտանոցը «Նեղոս»-ին նուիրուած, մահացուցալ մի հրեշտակի և մանկան պատկերով, մանր-մանր լուրեր, «Ոճիւր մը ի վրայ» ուրիշ թերթից քաղուածը։ «Ուշիք» մէջէն նոյնն վերադարձանք» մի պատկեր և շարունակելի յետոյ սրախտութիւններ և կատակներ և յետոյ յորտարարութիւն։

Ինչպէս նկատեցինք, «Նեղոս»-ը օրաթերթի ձև ունի մեծապիւ չորս երեսից բաղկացած և ամեն մի երեսը չորս սխանակների բաժանուած։ Թերթի ձեռնարկը նկարած է Նեղոս գետը, որի աջ ափին երեսում են եղիպտոսի բուրգերը, հուսթեան զանազան մնացորդներ, նշանագրեր, Թիւս աջ ափին սիւնների նման սխանած են «Նեղոս»-ի տառերը, երեսում են կենդանի. քաղաք, կենդանի մարդիկ, սփիւններ և արեւադարձային բոյսեր։

Ստացանք «Արարատ» ամսագրի № 12-ը, այսինքն անցեալ 1888 թուի դեկտեմբերի ամսուտետը։ «Արարատ»-ը սովորաբար միշտ ուշանում է իւր հրատարակուելու. ժամանակամիջոցից հարկաւոր է ամեն բան իւր ժամանակին, որպէս զի հետաքրքրութիւնից չը պրկուի։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՁԱՐԱԹԱԼԱ, 4 յունիստի. — Զարաթիստի հայ հատարակութիւնը բոլորովին անպարտաւոր է չէ դարձնում իւր վրայ և բոլորովին անհոգ է վերաբերում գէշի այդ գործը։ Դրան կարող են ապացոյց լինել փողոցներում թափառող հարկաւորները երեկոյեան։ Մոտիկներից շատերն իրենց որդիներին շատ դժուարութեամբ են հայոց ուսումնական ուղարկում, կամ չուտով հանում են ուսումնականից աւելով։ Եւրոպայի հայոց լեզուն ինչ կանչ, խմանայ, չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգաբարձուները սխալ խնդրին, որ հազար ու մի դժուարութեան միջոցով, իսկ խնդրն էլ կաւելաւոր, ճանա մի կան երկու տարի է, որ իմ որդին ուսումնական է գնում, բայց ոչինչ չտոկոսից, էլ ձեռք կարգային է ինչին է պէտքը։ Այսպէս ասելով և ուսուցչի կամ հոգաբարձուի վրայ բարկանալով հանում է, որդուն ուսումնականից, աւարտած համարելով. բուռն կան է, որ տղան կարողանում է դուրս գալ, որ տղան չիմանայ, բոլորն էլ մէկ է, անօգուտ է։ Իսկ և թէ ուսումնական է ուղարկում է, նշանակուած փից բոլոր թոշակաւորներ տալու ժամանակ, հոգին էլ հետն է տալիս, այն էլ մի տուն անգամ ուսուցիչը և հոգ

լի թոշակադրամներով և հաւաքում, և մօտ 200 թուրքի կամաւոր նոսրաւաւորներն են լինում, այնուամենայնիւ մնացած մօտ 340 թուրքին 300 տուն ունեցող քաղաքը դժուարանում է վճարել, թէև այդ շատ հեշտութեամբ կարելի էր անել և մինչև անգամ մի որոշեալ գումար էլ աւելցնել:

Նա այդ կարելի է անել այն ժամանակ, երբ մեզ կունենանք մի քանի և հաւաք առաջադրող անձ և գործունայ, ոչ թէ գաւթաբերը կորցրած հողաբարձունքը, որ ահա երբեք տարին է երեք անգամ մէկ միւսի հետ միախառնող մէկ գործ չի կատարել, ուստի անհրաժեշտ գործերը մէկը միւսի վրայ ձգելով, և սրանք այն ժամանակն են միայն յիշում, որ հողաբարձու են, երբ առաջադրող կամ կոնսրուկտիւր մի որ և է թուղթ են ստանում:

Ամիսը լրացաւ, ուսուցչին ուսման պիտի վճարուի, ամենայն անգ լեզու կարճ ուսուցիչը հազար մի տեսակ յարգանքով մօտենում է հողաբարձունքին, խնդրում է իւր ուսմանը, որ ոչ միայն իւր յոյսը նրա վրայ է, և նրանով պիտի կատարուի թէ ինքը և թէ իւր ընտանիքը. հողաբարձունք ուսուցչին ուղարկում է, միւս հողաբարձուի մօտ անարկելով, որ իւր մօտ փող չկայ և խօսքը դրանցից չի վճարելու: Միմեկը Միմեկին պատասխանը տալով, միւս հողաբարձուից...

Այժմ մտեղ ուսուցչի դրութեան մէջ, խնդրեալ ձեռքերը ծալած և կոյր ի դուռն կանգնած է հողաբարձուի խոսքով ի առջև և անխնայ իւր իրանով: Մտածում է երկար, թէ ինչ պիտի վերագաւառայ իւր բնակարանը կամ ուսումնարան և մոռնում է թէ ուսումնարանը և թէ աշակերտներին Նա զանազան նախագծեր է կազմում:

«Արդեաք ինչպէս դիմեմ ժողովրդին, կամ դիմելով ինչ ասեմ, արդեք խնդրազուրկ դիմեմ ուր հարկն է, բայց չէ որ հողաբարձունքն և ժողովուրդը միաբան կը յարձակուին իմ, առանց այն էլ, անպաշտպան զինքս», և՛ ցաւը փոքր ինչ թեթեւացնելու համար մտածում է լրագրին դիմել: Բայց այն էլ Աստուած հետո տանէ. այն օրը, երբ մի այդպիսի բան դուռն կը գայ լրագրի մէջ, ուսուցչի սև օրը կը լինի: Այսպէս շարունակ անհետանալով մտածելով, ուսուցիչը միւս օրը մտնում է դաստան, չունենալով ոչ սիրտ, ոչ եռանդ և ոչ աշխոյժ պարպակելու, եղածն էլ փչուել է և չգիտէ, թէ աշակերտին ինչ է սովորեցնում: Զէ որ մակի սիրտը, եռանդը և աշխոյժը վառ է և ուրախ միայն այն ժամանակ, երբ իմանալով որպէս առաջնում է իւր աշխատանքի վարձատրութիւնը:

ԲԱՅԻՄ, 10 յունվարի. — Բազում ալժու մի տեսակ երիտասարդներ են առաջ եկել, որոնց գործունէութիւնը մի տարրի մէջ երկուսի է ներկայանում միւր առաջ: Միմեկը մի քանի տարի առաջ Բազում երիտասարդութեան գործունէութիւնը կեդրոնացած էր թատրոնական ներկայացման, բարեգործութեան, ընկերացապարտութեան, ընկերասիրութեան և դրանց պէս գործերի մէջ: Այն ժամանակ մի երիտասարդ, եթէ մի որ և է անհատի հետ լրագրական վեճ էր ունենում, այդ վեճն արդարեւ ունէր իւր որոշ կշիռն ու նշանակութիւնը: Նա ունէր մի նշանաբան, որի յետևից քայլ առ քայլ աշխատում էր ընթանալ: Վայն նրանց մէջ և այսպէս անուանեալ զանազան «աշխատանք», որոնք նոյնպէս գործում էին իրենց քաղաքում լրագրի ծրագրի համաձայն: Ի հարկէ իրաց առեալ մի քանի անհանգիստներ, որոնց վրայ մինչև անգամ խօսակ չարժէ: Բայց այժմ Բազում մի

քանի երիտասարդների գործունէութեան նշանաբանը ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ Բազում խաղաղ հասարակութեան մէջ կուսակցական հոգի մայնելը: Օրինակ, բաւական է, որ երկու քահանայ մի, այսպէս ասած, ընտանեկան անհանգիստ վեճ են ունեցել եկեղեցում և այդ երիտասարդների մէկը իմացել է: Միւս օրը, քաղաքում արդէն, դարաբաղիները և շամախեցի-բազուցիները ապագայ կուսակցութեան համար պարագլուխներ են ընտրուել, որպէս զի խաղաղաց արշաւանը լրանն Բազումում և այդ ամենը կատարում է որոշ նշանակութիւն: Որպէս զի սպէտ ամբողջ առաջ գործունէայ անունը վառարկեն և ինչու համար, իրանք ևս չգիտեն: Անտարանայ մի փաստ է սա, որ Բազում հայ հասարակութիւնը իւր առաջնահանգիստները մինչև օրս գրեթէ համալրաբային հոգով էր վառարկել: Նա արդէ է այդ գիտակցաբար, առանց սրանից կամ նրանից նորհակալութիւն սպասելու: Բազում հասարակութեան մէջ, շամախեցի, բազուցի և զարաբաղի բաժնիքը գոյութիւն չեն ունեցել: Թէ բարեկործութիւն, թէ առաքելութիւն, թէ նոսրաբարձութիւն, ամենքն էլ իրենք ևս գրեթէ մի ընտանիքից են: Եթէ մի մարդ կամենար բարեկործական նպատակի մի որ և է ըստադրութիւն լրանալ, իսկոյն և եթէ կիրառործութիւն նրա ձեռնարկութիւնը Սակայն այսօր ցաւ իմանալով, որպէս իմանալով, չնայելու մեր նորընտան երիտասարդներին, ոչ թէ մի քանի տասնեակ թուրքներին, այլ մի քանի տասնեակ կողմնակի երևանալով և անգամ չէ կարելի տեսնել, քանի որ շամախեցին խոսք է առկա դարաբաղու ձեռնարկութիւնից և ընդհակառակը: Նա այդ ամենը լինում է մի այնպիսի ոգևորութեամբ, կարծես թէ զարաբաղիներն և կամ շամախեցի-բազուցիները մի նոր Ամերիկա են գտնում: Ի հարկէ այդ իրողութիւնը խոսքն է մարդուն—զուարճութիւն: Այդ ամենի համար, կրկնում եմ, պիտի զգուշանալ յայտնել Բազում մի քանի երիտասարդներին, որոնք իրենք ևս չգիտեն, թէ ինչ նպատակն են ծառայում: Անցեալները, ինչպէս պատմում են, մի դարաբաղից, որ ընտանեկան է եղել բազուցիների թաղում, մտնում է և բազուցիներից մի մարդ անգամ չէ գալիս նրա յուրաքանչեւութեանը ներկայ գլուխահարում: Նա իրաւունք էլ ունի, քանի որ նորընտան է և զարաբաղիների կողմից: Վերջապէս սա մի ցաւալի տեսարան է, որը գործողութիւն ենք ունենում այսօր տեսնելու: Արիւստ Բազում մի հօտ և մի հօլիւ կուսած ժողովուրդը, որ այսօր մի քանի բազուցիներ երիտասարդների նորիւ տեսակ տեսակ կուսակցութիւնների է բաժանուել: Ով որ մի քանի տարի առաջ Բազում ժողովուրդի հասարակական և բնակարանական կեանքին ծանօթ է եղել, նա անշուշտ կը վկայէ սովորելու ճշմարտութիւնը: Ձեռքն արդէն հասել է իւր վաճառքին, բայց հայոց ոչ մի ներկայացման երես չենք տեսել: Փոխանակ այդ տեսակ լարենպատակ գործերի ետևից ընկնելու, մեր նորընտան երիտասարդները ինչ էլ և մտնում և ժամկէտ չեն ընտրութիւններ էլ մասնակցին եկեղեցու վարչութիւնը դրանց համար դարձել է խաղաղ: Փաճանակներ խնդրելու դարձել է նրանց համար ազգային հողաթափի խնդիր: Նա եթէ չիմ սխալում, չուտով երևան կը գայ նոյնպէս այդ տիեզերական խնդիրը լուծելու համար կազմած մասնաժողովն էլ: Բայց եթէ մի այդպիսի բան էլ լինի, դարձեալ չպիտի դարձանալ, քանի որ մի նորահայտ երիտասարդների ծրագրի մէջ չառ աշխատի բանը կան ներմուծում, ի՞նչ, է՞, ՏՈՒՆՈՒՄ ԸՎԵՒԵՆ, ԵՂՈՎԿԻ ՎՈՐԵՃԻ...

Ս. Ամիր.

ԲԱՅԻՄ, 23 յունվարի. — Այսօր, 23-ին յունվարի, առաւօտուն ժամը 8-ին հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը:

Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղկնաւոր մօտ Բաթումի նաւահանգիստը: Օրը գեղեցիկ էր, երկինքը պարզ, վերինը փայլում էր արեւը, իսկ մեզմէն քամին, որպէս զարմանային գեղեցիկ, փչում էր արեւելքից, ամբողջ ծովի մակերեսով վրայ գործնելով մանրիկ փրփուրներ: Նշանակալի նոյնպէս գործնելով էր. ի՞նչ: Չեմանալով ցոյց էր տալիս 15% տարբերութիւն: Բայց նախ քան ինչ որպէս իրողութիւնը արեւելքից գլուխը դարձնում էր հանգուցեալ կուն Մ. Տ. Լուսն-Մեղիքանի զապաղը թեթող «Միջոցներ» չղ

